

Ciril Bergles

V Polifemovem očesu

V Polifemovem očesu

Že prvi dan me je zapredel v svojo zenico.
Z mračno senco mi je zaslonil pot vrnitve
v toplo gnezdo.
Moral sem ostati v njegovi mrzli pokrajini.

Zdaj gledam, kako izginjajo v njegovem
nenasitnem trebuhu ti, ki jih imam rad.
Zbirke okostij rasejo kot po nekem
strateškem načrtu.

Skrivaj opazujem vsako njegovo namero:
kako preiščljeno si prisvaja
moje barve, oblike, okuse, vonje,
ritem mojih gibov ...

Da se ne bi prezgodaj polotil
moje kože, moram brezpogojno
ostati zvest samemu sebi.

Včasih mi ponuja nekakšno dobrotljivost,
a nanjo ne morem računati.
Včasih mi dovoli majhno kroženje,
od vzhoda do zahoda.
Kdaj drugič hlini svojo odsotnost.
Takrat se izročam slepilom,

ki me nagovarjajo za osvajanje
 ugodnejših okoliščin.
 Včasih mi pomežikne,
 s prikritim sočutjem
 ali z nejasnim posmehom.

Sili me peti.
 A kakšne pesmi
 naj mu pojem?

Ne vem, ali moja cena
 v njegovih očeh rase ali pada.
 Naučil sem se živeti
 s počasno smrtjo.

Mislim pa, da konec
 ne bo pravičen.

Zagovor

Opravičujem se, ker se nisem rodil
 v nekem drugem času,
 v neki drugi deželi.
 Da nimam treh rok, sto nog,
 devet ust, šest pesti.

Pravzaprav nimam vzroka,
 da bi bil kaj drugega.
 In moje besede ne zmorejo razložiti,
 zakaj sem prav to, kar sem.

Lahko me obtožujete,
 zakaj nimam nobenega zaklada,
 skritega pod skalo svojega duha.
 Zakaj sem iz snovi,
 ki se ne more povzpeti v let.
 Kot orel ali mušica.

Vsi moji položaji so enostavni,
nič nenavadnega ne najdete na njih.
Vendar se ne čutim poraženega.
S polnim razumevanjem
sprejemam vsak svoj padec.

Moje spočetje je bilo akt ljubezni.
V tem je ves moj up.

Neko magično jutro

V starosti osemnajstih let sem stopil
iz svoje hiše zgodaj zjutraj
in se smejal.
V meni je bila radost preprostega
in zdravega veselja.
Danes je srečen, so rekli ljudje.
S kretnjami sem ponazarjal,
da bom na dušek izpil tisti dan.
In sem tekkel in brnel kot čebela.

Ne vem, kakšno magično moč
je imelo tisto jutro, v katerem
sem dihal s polnimi pljuči veter
in razločno čutil vonj trav,
željo postati čebela ali mravlja,
vrtnica ali čriček, imeti enostaven
občutek za življenje, biti prost
vseh grenkih skrbi, pogovarjati se
s kamni in nič misliti na jutri.

Le zakaj se življenje ne zgosti
v tako jutro. V tak plamen.
Bilo bi kratko, a potem
bi mirno spali.

Popotnik

Samo razlagam neko davno navado,
morda neko strast svojega plemena.
Rad bi vse zvedel o morjih, prebičanih
od vetrov, ki s svojimi slanimi jeziki
ližejo naše rane.

Rad bi se na vrhu najvišje gore
pogovarjal z Bogom, mu pel hvalnice,
pisal pisma prijateljem.

Ničemur se ne želim odpovedati.

Potujem, da bi ohranil svojo celovitost.
A vedno naletim na vprašanja,
kot na primer: Od kod prihaja svet?
Je res okrogel?

In hodim počasi po tujih ulicah,
v zraku iščem neko drugo pomlad.

Kot osamljen golob postopam
po parkih.

Prebiram časnike v jeziku,
ki ga ne razumem.

Medtem se otroci igrajo vojno in mir.

Vsakič se vrnem z malo otožnosti na licih.
In s strašno vneto pripovedujem
svoje odisejske zgodbe.

V petem nadstropju

Ne po naključju, iz previdnosti se včasih
umaknem v peto nadstropje.

Tu se soočam z večeri, ki mi zadostujejo
kot verzi neke lepe
pesmi.

Dvignjen nad smetiščem mesta,
nad njegovim smradom, nad egoizmom
in norostjo, nad spletkami in denarjem,

lahko občutim neko drugačno moč,
 nekega drugačnega Boga,
 ki načrtuje novega Adama.
 Tu, na tej višini, oblikujem
 in rušim svet po svoje.

Od tod vidim razločno vse,
 kar je še ostalo ob tako
 nasilnih klimatskih spremembah.
 Uživam prednost, da lahko slišim
 in vidim čudovite stvari, ki jih drugi
 morda ne slišijo in ne vidijo.
 In to me dela lahkega
 v telesu in misli.

Tu je nebo nekoliko jasnejše
 in zvezde bolj mrzle.
 Tu je manj nerazločnega šepetanja
 in več obetajočega molka.

Tu razkrivam,
 kaj pravzaprav sem.

Zrcalo

Ne vem, kdaj sem prvič opazil,
 da ni na moji strani.
 Da mi kaže predvsem poraze
 in ne zmag.
 Da mi prisluškuje.
 Da proučuje vsako mojo rano,
 ker ve, kako sem občutljiv
 za to telesno šibkost.

Odložil sem se, da se mu uprem:
 vsako jutro.
 Da skrbno pripravim svoj obraz:
 za vsako predstavo posebej.

Ga nežno napudram kot Pierott.
Spremenim v vrtnico ali zvezdo.

A zvečer me potem še bolj vztrajno
opozarja na početje nevidne roke,
ki z malenkostnimi vrezi
spreminja moj obraz v nekaj,
kar bo primerno za odtis
na Veronikinem prtu.

Odločitev

Čeprav se mi včasih zdi svet negostoljuben,
sem se prostovoljno odločil, da bom nadaljeval
s tem svojim življenjem.
Zdaj to vztrajno počenjam in prosim kratek
aplavz za tako gesto.
Neka nora mušica se še naprej zaletava
v moje okno, a jaz sem na tej strani
in se mi zdi, da sem za nekaj časa na varnem.

Vem, da je vsaka ura tatica življenja.
Da moram preudarno ravnati z njegovo zalogo.
Ko prepoznam lepoto,
včasih v zaupljivem dotiku neke roke,
včasih v utripajočih vejah dreves,
včasih v nekem Schubertovem samospevu
ali v cvetu vrtnice, si zapomnim njene poteze,
se umaknem na neki tih kraj
in se tam ljubkujem z njo.

Čeprav vem, da vrtnice
tudi grizejo (to je strašno!),
da dotik roke lahko boli,
da so veje krhke
in da je samospev
lahko hudo razglašen.